

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ПЕДІАТРІЇ

О.К. Колоскова, Т.М. Білоус, В.М. Ходоровський

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Проблемно-орієнтоване навчання (ПОН), Problem-based learning (PBL) - це педагогічна стратегія та особливий стиль засвоєння знань, при якому можливим стає повноцінне оволодіння проблемою з глибоким, активним, стійким контекстуалізованим засвоєнням матеріалу щодо реальних життєвих ситуацій при максимальному використанні доказово обґрунтованих світових інформаційних ресурсів. Поштовхом до пошуку альтернативних педагогічних методик у медичних школах було розчарування у традиційних підходах до навчання студентів, змушених здебільшого механічно запам'ятовувати величезну кількість матеріалу впродовж перших трьох років вивчення медичних дисциплін із слабким взаємозв'язком з практичною, клінічною медициною.

Метою ПОН є допомога студентам у здобутті гнучкої системи знань, ефективних навичок із вирішення проблем та самостійного навчання, ефективної взаємодії у набутті знань, вмінь і навичок та у підвищенні внутрішньої мотивації. Є три основні компоненти ПОН: встановлення фактів, пошук ідей і знаходження рішень. Насамперед, учасникам представляють реальну актуальну проблему, яка вимагає деяких попередніх знань і надбання нових знань. Група повинна оцінити факти, які вже відомі, вирішити, які припущення можуть або не можуть бути зроблені, та пов'язати проблему з наявними знаннями. По-друге, студенти повинні визначити, яка ще потрібна додаткова інформація, шляхом самостійного навчання і відкритого дослідження здобути цю інформацію і сформулювати гіпотези. Нарешті, студенти представляють та захищають свої гіпотези і процес повторюється знову на ґрунті вже нового рівня знань.

Роль вчителя при цьому типі навчання є пасивною, оскільки він сприяє навчанню студентів, підтримуючи, спрямовуючи і здійснюючи моніторинг навчального процесу; підтримку впевненості студентів у можливості розв'язання проблеми, заохочуючи їх та розширюючи розуміння студентами кола дотичних до проблеми питань; скерування та заохочення щодо процесу навчання, викладач не є донором знань.

З метою вивчення позитивних сторін проблемно-орієнтованого навчання з точки зору студентів медичного університету проведено анкетування студентів 6 курсу медичного факультету №2 Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», які навчалися на кафедрі педіатрії та дитячих інфекційних хвороб за методикою проблемно-орієнтованого навчання впродовж модуля 5 «Педіатрія» у рамках грантового проекту Еразмус+ ЕАСЕА TAME.

Виявлено, що загалом позитивні сторони проблемно-орієнтованого навчання з точки зору студентів полягали у підвищенні мотивації до навчання,

навчанні критичного мислення та вирішення реальних клінічних проблем, самостійного прийняття обґрунтованих рішень та самостійного здобуття інформації, поліпшення засвоєння знань із базових медичних дисциплін, поліпшення комунікативних якостей і вміння роботи в команді. За результатами анкетування відмічено, що навчання педіатрії за методом віртуальних пацієнтів допомагає бачити і усвідомлювати наслідки своїх рішень (60%); активно занурює в діагностичний і лікувальний процес (53,3%); стимулює інтерес до самостійного вивчення матеріалу (45%); допомагає набути навички щодо прийняття самостійних рішень (38,4%); дає можливість «узяти паузу» в процесі роботи з пацієнтом та отримати необхідну довідкову інформацію (20%).

Проблемно-орієнтоване навчання є ефективною навчальною технологією, яка стимулює мотивацію до навчання та в цілому сприяє підвищенню ефективності навчального процесу, що дозволяє рекомендувати його до ширшого впровадження у медичних університетах.

ІННОВАЦІЙНІ ЕЛЕМЕНТИ, ЩО ЗМІНЮЮТЬ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС.

І.І. Кривецька, В.М. Пашковський

Кафедра нервових хвороб, психіатрії та медичної психології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Процеси європейської інтеграції дедалі сильніше впливають на таку важливу сферу життя українського суспільства, як освіта. Необхідність європейської співпраці у забезпеченні якості вищої освіти, підвищенні якості підготовки фахівців, зміцненні довіри між суб'єктами освіти, мобільності, сумісності систем кваліфікацій, посиленні конкурентоспроможності Європейської системи освіти, спонукають до залучення в навчально-виховний процес новацій, як засобу та інновацій – цілеспрямованих змін, що вносять нові елементи в навчальний процес та здатні привнести нові форми, технології та методи для відпрацювання нового змісту освіти. Таким чином, інновація передбачає введення нового в цілі, зміст, методи та форми навчання й виховання, організацію сумісної діяльності викладача та студента.

Інновації не виникають самі по собі, вони є результатом наукових пошуків, передового педагогічного досвіду кращих вчителів і навіть колективів. Вони базуються на основі врахування інтересів як студентів, так і педагогів, шанують традиції.

Формою навчання, що може змоделювати наукові або професійні проблеми, пов'язані з конкретним змістом навчального матеріалу є інтерактивна лекція. На наш погляд, це перспективна форма навчання, яка забезпечує надбання знань студентами при їх безпосередній активній участі. Інтерактивні лекції повинні бути основою дисципліни, визначати рівень та обсяг інформаційного навантаження адаптованою до відповідного курсу. Формулювання проблеми спонукає студентів до активної розумової

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Матеріали навчально-методичної конференції
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

Чернівці 2017

УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Зорій Н.І., Ходоровський В.М., Москалюк В.Д., Глубоченко В.Г., Савка І.Г., Сорокман Т.В., Білоокій В.В., Присяжнюк П.В., Пашковський В.М., Грачова Т.І., Петринич Г.Й., Ткач Є.П., Кривецький В.В., Федів О.І., Колоскова О.К., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Проняєв Д.В., Наварчук Н.М. (секретар).

Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти: досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-методичної конференції (Чернівці, 19 квітня 2017 р.). – Чернівці, 2017. – 581 с.

У збірнику містяться матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні і психологічні проблеми додипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Окремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично-орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Усі роботи представлені в авторській редакції.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (протокол № 9 від 23 березня 2017)

ISBN 978-966-697-677-5

© Вищий державний
навчальний заклад України
«Буковинський державний
медичний університет», 2017